

ПРОТОКОЛ № 2
засідання робочої групи з оновлення
освітньо-професійної програми “Середня освіта (фізика та астрономія)”
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Бердянського державного педагогічного університету
від 29 червня 2023 року

Головуючий – Кузнєцова О.Я., гарант освітньо-професійної програми “Середня освіта (Фізика та астрономія)” другого (магістерського) рівня вищої освіти, доктор педагогічних наук, професор кафедри фізики та методики навчання фізики (ФМНФ) БДПУ.

Секретар – Андрієвська Є.В., лаборант кафедри фізики та методики навчання фізики БДПУ.

Присутні:

члени робочої групи:

- Школа О.В. – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри ФМНФ БДПУ, завідувач кафедри;
- Коломоєць Г.Г. – кандидат фізико-математичних наук, доцент, доцент кафедри ФМНФ БДПУ;
- Кравченко Н.В. – кандидат фізико-математичних наук, доцент, завідувач кафедри математики та методики навчання математики БДПУ;
- Бондаренко В.А. – вчитель фізики та інформатики Черкаської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 28 імені Т.Г.Шевченка Черкаської міської ради Черкаської області, випускник магістратури спеціальності “014.08 Середня освіта (фізика)” БДПУ 2022 року;
- Близнюк Д.П. – здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «014.08 Середня освіта (фізика та астрономія)» БДПУ;

Декан факультету фізико-математичної, комп’ютерної та технологічної освіти Бердянського державного педагогічного університету, доктор педагогічних наук, професор кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій Жигір В.І.

Стейкхолдери:

- Греб В.Я. – директор спеціалізованої школи №16 з поглибленим вивченням іноземних мов м. Бердянськ Запорізької області;
- Камуля С.Є. – викладач фізики Тернівського професійного гірничого ліцею Дніпропетровської області.

Порядок денний:

1. Перегляд та оновлення проекту освітньо-професійної програми «Середня освіта (фізика та астрономія)» другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів 2023-2024 року набору за результатами обговорення зацікавлених сторін.

Доповідач: О.Я.Кузнєцова.

СЛУХАЛИ 1: гаранта освітньо-професійної програми “Середня освіта (фізика та астрономія)” другого (магістерського) рівня вищої освіти *О.Я.Кузнєцову*, яка повідомила, що проект освітньої програми з 15 травня 2023 року був розміщений на офіційному сайті кафедри фізики та методики навчання фізики БДПУ в рубриці “Навчання – Освітні програми” з метою ознайомлення та обговорення всіх зацікавлених сторін, після чого члени робочої групи отримали низку пропозицій стосовно вдосконалення програми. Гарант звернула увагу на те, що робочою групою ОПІ було проведено редакційно-уточнювальні правки її змістових компонентів, структурно-логічної схеми, матриць відповідностей 4-5 (відповідності програмних компетентностей і результатів здобувачів освітнім компонентам програми). О.Кузнєцова ознайомила присутніх із пропозиціями роботодавців, які не змогли взяти участь у засіданні з поважних причин, зокрема:

1). *Мищенко М.В.*, директор закладу загальної середньої освіти I-III ступенів №11 м. Бердянськ Запорізької області, запропонував:

- *оновити основну мету освітньої програми* у такому формулюванні: “підготовка конкурентоздатного вчителя фізики та астрономії закладу загальної середньої, викладача фахової передвищої та вищої освіти з високим рівнем професійної компетентності, інтелектуальної активності, соціальної відповідальності шляхом набуття інтегральної, загальних і фахових компетентностей, необхідних для розв’язання складних спеціалізованих задач сфери професійної діяльності, у тому числі науково-дослідницького та інноваційного характеру”;

- *оновити формулювання змістового компонента ОПП “Особливості програми”*: “Освітня програма передбачає системну та послідовну поглиблену теоретико-методичну підготовку здобувачів за спеціальністю як невід’ємної складової їх успішної майбутньої професійної діяльності у закладах загальної середньої освіти, фахової передвищої та вищої освіти (за предметною спеціальністю)”.

- *оновити формулювання змістового компонента ОПП “Придатність до працевлаштування випускників”*: заклади загальної середньої освіти, що провадить освітню діяльність на другому рівні повної загальної середньої освіти, заклади спеціалізованої, професійної (професійно-технічної), позашкільної, фахової передвищої освіти, міжшкільні ресурсні центри (міжшкільні навчально-виробничі комбінати), установи та організації у сфері освіти.

2). *Дудукалов С.В.*, директор Державного навчального закладу “Бердянський машинобудівний професійний ліцей” м. Бердянськ, Запорізька область, наголосив на необхідності формування у майбутніх магістрів-педагогів готовності здійснювати планувально-управлінську діяльність на всіх етапах реалізації освітнього процесу у закладі освіти з урахуванням чинного законодавства щодо охорони життя і здоров’я його учасників і запропонував оновити загальні компетентності у такому формулюванні:

ЗК-3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт з дотриманням принципів академічної доброчесності.

ПК-2. Здатність організовувати навчальний процес з фізики та астрономії у закладах освіти відповідно до вимог законодавства щодо охорони життя і здоров’я його учасників у межах функціональних обов’язків викладача фізики.

Відповідно до проекту Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань “01 Освіта/Педагогіка” спеціальності “014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)” запропонував спільні програмні результати здобувачів РН3 та РН4 об’єднати з таким формулюванням:

СРН-3. Називає та описує основні принципи, функції, сучасні форми і методи здійснення освітньої діяльності; демонструє вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість; формулює наявні проблеми у сфері освітньої діяльності та аргументує можливі шляхи їх вирішення.

ВИСТУПИЛИ 2:

Греб В.Я., директор спеціалізованої школи №16 з поглибленим вивченням іноземних мов м. Бердянськ Запорізької області, який запропонував об’єднати фахові компетентності ФК5 та ФК6, в одне з таким формулюванням:

ФК-5. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації учнів до саморозвитку, самовдосконалення та адекватної самооцінки, формування культури академічної доброчесності та дотримання її принципів у навчальній та власній професійній діяльності;

фахові компетентності ФК7 та ФК8 запропонував об’єднати в одне з таким формулюванням:

ЗК-6. Здатність розробляти та презентувати освітні проекти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді.

а також він запропонував формулювання програмних результатів навчання здобувачів ПРН-2 та ПРН-3 у такому варіанті:

ПРН-2. Демонструє знання загальних і конкретних питань методики навчання фізики та астрономії; змісту, форм і методів організації різних видів аудиторної і позааудиторної роботи з фізики та астрономії.

ПРН-3. Володіє знанням основ техніки безпеки та охорони праці під час використання обладнання кабінету і лабораторій фізики та астрономії.

Жигір В.І., декан факультету фізико-математичної, комп'ютерної та технологічної освіти Бердянського державного педагогічного університету, доктор педагогічних наук, професор кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій, яка зазначила, що на виконання Наказу МОН України від 11.11.2022 № 1006 «Деякі питання розміщення державного (регіонального) замовлення, поєднання спеціальностей (предметних спеціальностей), спеціалізацій та присвоєння професійних кваліфікацій педагогічних працівників закладами фахової передвищої, вищої освіти» запропонувала внести такі зміни в розділ 1 «Профіль освітньої програми»:

- у п.1.1 «Загальна інформація» підпункт «Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу» викласти в такій редакції: *Освітня кваліфікація: магістр освіти за спеціальністю “Середня освіта (фізика та астрономія)”*; *Професійна кваліфікація: вчитель фізики та астрономії, викладач закладу фахової передвищої, вищої освіти;*

- у п.1.3. «Характеристика освітньої програми» підпункт «Основний фокус освітньої програми та спеціалізації» викласти в такій редакції: *формування інтегральної, загальних і фахових компетентностей здобувачів освіти, нормативний зміст яких сформульований у термінах програмних результатів навчання системи їх професійної підготовки;*

- у п.1.4 «Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання» підпункт «Придатність до працевлаштування» викласти в редакції: *Особа з кваліфікацією магістра освіти за спеціальністю “Середня освіта (фізика та астрономія)” відповідно до професійних назв робіт (за ДК 003:2010 та НКУ “Класифікатор професій”) може обіймати такі первинні посади:*

- *вчитель фізики та астрономії закладу загальної середньої освіти, спеціалізованих, позашкільних та міжшкільних ресурсних центрів освіти;*
- *викладач закладу професійної (професійно-технічної) освіти;*
- *викладач закладу фахової передвищої освіти;*
- *викладач закладу вищої освіти;*
- *лаборант (освіта);*
- *асистент вчителя;*
- *керівник гуртка.*

- підпункт «Подальше навчання» викласти в редакції: *Випускник ОПП може продовжувати навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за спеціальністю; підвищувати свій професійний рівень у закладах вищої освіти і науково-дослідних установах України та за кордоном; набувати додаткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти.*

Школа О.В., завідувач кафедри фізики та методики навчання фізики, зазначив, що у зв'язку із зміною професійної кваліфікації майбутніх фахівців-педагогів – здобувачів ОПП “Середня освіта (фізика та астрономія)” другого (магістерського) рівня вищої освіти – відповідно Наказу МОН України від 11.11.2022 № 1006 для формування необхідних загальних і фахових компетентностей як майбутніх учителів закладів загальної середньої освіти, викладачів закладів фахової передвищої, вищої освіти, необхідно внести в перелік обов'язкових освітніх компонентів програми циклу професійної підготовки навчальну дисципліну «Методика навчання фізики у вищій школі».

Згідно з оновленою кваліфікацією випускника ОПП для всебічної практичної підготовки є необхідність передбачити проходження магістрантами двох виробничих практик: «Виробнича педагогічна практика в ЗЗСО (старша школа)» (1 семестр, 6 кредитів ЄКТС), «Виробнича педагогічна практика в ЗВО (асистентська)» (2 семестр, 6 кредитів ЄКТС).

На виконання Наказу МОН України від 11.11.2022 № 1006 Школа О.В. запропонував внести такі зміни в розділ 1 «Профіль освітньої програми»:

- у п.1.1 «Загальна інформація» підпункт «Особливості програми» викласти в такій редакції: *Освітня програма передбачає використання системи традиційних та інноваційних технологій навчання, студентоцентрикований, діяльнісний та компетентнісний підходи, зорієнтовані на особистісне і професійне зростання майбутніх фахівців. Освітня програма передбачає системну та послідовну поглиблену теоретико-методичну підготовку здобувачів за спеціальністю як невід'ємної складової їх успішної майбутньої професійної діяльності, пов'язаної із розв'язанням складних спеціалізованих задач, у тому числі науково-дослідницького характеру.*

- запропонував формулювання програмного результату навчання здобувачів ПРН-1 у такому варіанті:

ПРН-1. Демонструє знання і розуміння основ класичної і квантової фізики, астрофізики, історії їх розвитку та ролі у житті суспільства і науково-технічному прогресі людства; володіння математичним апаратом фізики;

- а також запропонував об'єднати фахові компетентності ПРН-10, ПРН-11, ПРН-12, ПРН-13, ПРН-14 проекту Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань “01 Освіта/Педагогіка” спеціальності “014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)” в одне з таким формулюванням:

СРН-7. Знає та дотримується умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища, у тому числі й на постконфліктних/деокупованих територіях; демонструє здатність діяти автономно і в команді, уміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати позитивну мотивацію до саморозвитку та адекватну самооцінку власної навчальної діяльності.

Кравченко Н.В., кандидат фізико-математичних наук, доцент, завідувач кафедри математики та методики навчання математики БДПУ зазначила, що у зв'язку з підвищенням уваги до якості навчально-пізнавальної діяльності здобувачів всіх рівнів освіти та дотриманням усіма учасниками освітнього процесу принципів академічної свободи, що зафіксовано у статті 42 Закону України «Про освіту», а також низки затверджених вченою радою Бердянського державного педагогічного університету нормативних документів:

- “Про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності БДПУ” (<https://bdpu.org.ua/public-information/quality-education>);

- “Про академічну доброчесність у БДПУ” (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/akademdobrochesnist-_sayt.pdf);

- “Про виявлення та запобігання академічного плагіату у БДПУ” (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/11/perevirka_Plahiat1.pdf)

запропонувала відповідно оновити деякі програмні компетентності і результати навчання здобувачів з таким формулюванням, зокрема:

ЗК-3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт з дотриманням принципів академічної доброчесності.

ФК-5. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації учнів до саморозвитку, самовдосконалення та адекватної самооцінки, формування культури академічної доброчесності та дотримання її принципів у навчальній та власній професійній діяльності.

СРН-4. Визначає і характеризує основні принципи, закони та методики науково-педагогічних досліджень; демонструє навички презентації результатів науково-педагогічного

дослідження в усній і письмовій формах професійній і непрофесійній аудиторії з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Камуля С.С., викладач фізики Тернівського професійного гірничого ліцею Дніпропетровської області, здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «014.08 Середня освіта (Фізика та астрономія)» БДПУ; спираючись на власний педагогічний досвід, зазначила на необхідності сучасному педагогу, і зокрема вчителю фізики та астрономії, знати і вміти користуватися різноманітними інформаційно-комунікаційними технологіями та цифровими ресурсами, що сприятимуть підвищенню рівня та якості освітнього процесу у закладі освіти, формуванню ключових компетентностей та інформаційної культури здобувачів. Вона запропонувала відповідним чином уточнити формулювання програмних компетентностей і результатів навчання здобувачів у такому варіанті:

ЗК-2. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у власній навчальній і професійній діяльності;

СРН-2. Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційно-комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у ході освітньої і професійної діяльності, презентації власних та спільних результатів роботи, реалізації дистанційного та змішаного навчання.

За результатами обговорення такі формулювання було підтримано членами робочої групи освітньої програми.

Наприкінці обговорення проекту освітньо-професійної програми «Середня освіта (Фізика та астрономія)» другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів 2023-2024 року набору гарант програми *О.Кузнєцова* подякувала присутнім та всім членам робочої групи за висловлені рекомендації і пропозиції та повідомила, що всі вони будуть враховані у новому варіанті освітньої програми.

УХВАЛИЛИ:

1). Запропоновані зміни внести до проекту освітньо-професійної програми «Середня освіта (Фізика та астрономія)» другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів 2023-2024 року набору.

Відповідальний: гарант освітньої програми *О.Кузнєцова*.

До 05.07.2023 р.

2). Затвердити оновлений варіант освітньо-професійної програми «Середня освіта (Фізика та астрономія)» другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів 2023-2024 року набору та розмістити на офіційному сайті кафедри фізики та методики навчання фізики БДПУ у рубриці «Навчання-Освітні програми».

Відповідальний: секретар робочої групи *Є.Андрієвська*.

До 10.07.2023 р.

3). Провести наступне засідання робочої групи освітньо-професійної програми «Середня освіта (фізика та астрономія)» другого (магістерського) рівня вищої освіти у квітні-місяці 2024 року для аналізу актуальних питань професійної підготовки майбутніх педагогів і висловлених пропозицій щодо удосконалення її змістових компонентів для здобувачів 2024-2025 року набору.

Відповідальний: гарант освітньої програми *О.Кузнєцова*.

Прийнято одногосно.

Головуючий:



Олена КУЗНЕЦОВА

Секретар:



Євгенія АНДРІЄВСЬКА